

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztűrtőnkön.
Előfizetési árak: Értész evre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felétész szerkesztő:
OB LÁT K Á R O L Y

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám. Telefon 58.
Hirdetéseik arszabaly szerint számítottak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitólér sora 30 fillér.

A lemondott kormány.

Zombor, 1905. szept. 16.

Ott állunk ma, ahol június 27-én. Ha eddig legalább kinevezett kormányunk volt, mely bár megkötött kézzel és többség nélkül, de azért valahogy mégis csak elkörmányozta ezt a mi válságból-válságba sodort, azokból magát függetleníteni nem is tudó országot, ámde a Budapesti Közlöny pénteki száma arról ad hírt, hogy a jelenlegi magyar összes miniszterium is csak volt, az lemondott, lemondását a király kegyelmesen elfogadta és egyuttal meghagyta, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelső elhatározásig folytassák. Hogy a király távozni hagyja ezen kormányt, melynek élén legkedvesebb magyar embere állt, ez világos jele annak, hogy teljes tudatában vannak, hogy nem akad eddigi akaratának több oly hívsége végrehajtója, mint amilyen Fejérváry Géza báró volt és bárki jön utána, az csakis a király megváltozott akaratával és szándékaival veheti át a kormányzatot. A nemzeti álláspont tehát máris diadal-maskodott a trónon és így csakis jobb lehet a helyzet, mint amilyen eddig volt és közeledünk a nemzeti igények kielégítése felé.

Most már csakugyan a koalíció áll, hogy ismét rend és békeség legyen Magyarországon. A korona félig közeledett már a nemzet felé, mikor nem adta meg a Fejérváry-kormányának az eszközöket, melyek segítségével a nép széles rétegei mozgósíthatta volna a koalíció ellen. Hogy azt az osztrák miniszterelnök beavatkozására tette, — Isten neki, a mi sorsunkat már csak ausztriából intézik, a mig végleg el nem fogy a magyar türelem és földereng az önálló és független Magyarország, melynek Gautschék nem parancsolnak. Ha tehát a korona elejtette még Fejérváryt is, hogy kedvében járjon a koalíciónak és véletlenül ezzel egy időben osztrák kormányának is, akkor a másik lépést az ország érdekében a koalí-

ciónak kell megtennie, hogy végre oly ponton találkozhassanak korona és a többség, melyen a további kormányalakítás elől ez a többséggel nem zárkozhatik, és képtelenség most már, hogy a többség hosszú hónapok keserves szenvedése után is rideg szembe szegezzék a kormánynak a semmit vagy mindent kockázatos politikáját, mert elvégre a nemzetnek élni kell s minél tovább tart ez a krízis, melyet állandósítani nem szabad, annál nehezebb lesz a rend helyreállítása, pedig azt ugyancsak nem kell bizonyítgatni, hogy a kormányátvételtől való rettegés most teljesen indokolatlan, mert azt a nagyközönség pártkülönbség nélkül jól és bölcsen tudja, hogy a nagyszabású, tradíciókat leromboló újítások nem valósíthatnak meg egyszerre és ma kielégítené mindenkit, ha azok megvalósítására kétséget kizáró garanciát kapna a nemzet, melynek előfeltétele az újítás és nemzeti követelmények teljesítésének legalább is komoly u ekzedése.

Hogy a koalíció tekintettel a szeptember 12-én már elfogadott lemondásra, most már örmérsékletet tanúsított, hogy Polónyi Géza ügyvédi remeke, a kormány vád alá helyzése beadatlan maradt, ama számítottunk is, mert ennek a cselekedetek és határozatok most már csakis akademiikus jelentősége lett volna még a többség részéről is. A kormány távozik helyéről, melyet bizonyára megtarthatott volna, ha belügyi reformjai terén nem túlságosan merész és képes lett volna elhallgatni, hogy ily mélyreható reformkérdésnél a saját akarata helyett az osztrák befolyás érvényesüljön. Teljes létlenséggel a pénteken történt házelnapólassal meghoszszabbíthatta volna a kormány életét, de meggyőződésünk, hogy a hivatalból való fölmentés nagyobb örömet még senkinek sem okozott, mint a Fejérváry-kormány minden egycs tagjának, pedig kétséget nem szenved, hogy szerencsétlenebb körülmények között kormányra jutott emberek többet még nem fáradoztak és alkottak alig 3 hónap alatt mint ez a

kormány, melynek védekezni kellett, hogy levegőhöz jusson és mégis dolgozott, amit rendelet újján megcsinálhatott, megcsinált és eltekintve a politikusoktól, akik állásaik elvállalásánál igazán nagy egyéni áldozatot hoztak, mint a nemzet munkái mindent elkövettek, hogy csakis napokhoz kötött munkásságuk ne muljon el minden látható eredmény nélkül. Mi jön most? Ki tudja az? Az általános választói jogot a munkások és a nép milliói elég hangosan fogják követelni és nagyon nehezes lesz azt tőlük megtagadni. Mert e szellem kísérteni fog és nem lesz annak többé ura egyetlen egy kormány se! Gautsch és társai urak ellenére is elkerülhetetlen lesz nálunk a választási reform és a választási jognak legalább is jelentékeny kiterjesztése és amig ezt meg nem szavazza a képviselőház, a munkások és minden választói jogsultságból kizárt nép nem fog eddigi nyugodalomával szerszámahoz és földjéhez visszatérni. A koalíció ezt az örökséget nem szívesen vállalja a távozó Fejérváry kormánytól, de azt végeredményben vissza nem utasíthatja és mivel annak megvalósulása Bécsben talál ellenszegülésre, előbb vagy utóbb megcsinálja azt Magyarország becs nélkül, vagy ellenére! Forrong a közélet kattanja. Nagy változások közebe érkezünk. Egységes lesz még a magyar lözönség minden fontos és mélyreható kérdésben és ezen egységességnek ereje csudákat fog még művelni. Most azonban térjünk munkára, mert Magyarországnak erre van legnagyobb szüksége!

*** Függetlenségi pártszervezkedés.** Az újverbászi választókerület függetlenségi és 48-as pártjának megalakulása a közösi pártvezi tösegek kiküldütemek élénk részvétele mellett e hó 14-én ment végbe Újverbászon, mint a választókerület központján. Miután a kerületi dártyúgyekben való döntés czéljából 100 tagu kerületi zárttanóssot szerveztek, továbbá a kerület szervezeti szabályait megállapították, a kerületi párt elnökévé Rényi József dr. topolyai orvost, helyettesévé Tausz Fülöp dr. topolyai ügyvédet, jegy-

Sirolin

A legkiválóbb tanak és orvosoktól mint hathatós szer-

jáinál ugymint idült

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozókna influenza után ajánlitatik.

Emeli az étvágyat és a testszulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megújíteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íz miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszerárban úvegenként 4.— kor.ort kapható

Figyeljünk, hogy minden úveg alatt czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyszert gyár Basel Sviz.

zójév Seidl Ödönt Ujverbász választották meg. A kerületi párt alelnökeivé a községi pártelnökök lettek. Végül a kerületi párt díszelnököit bajnai Vojnits János topolyai pártelnököt, Vojnits báró unokabátyját választották nagy lelkesedés közepette. Üdvözlő táviratokat is küldöttek Kossuth Ferencnek, Apponyi Albertnek, Justh Gyulának és Fernbach Károly képviselőnek, a megyei párt elnökének.

*** Kossuth Ferenc üdvözlése.** Kossuth Ferenchez, a függetlenségi és 48-as párt és a szövetszert ellenék elnökéhez, újabb következő üdvözlő távirat érkezett: Ujverbász Az ujverbázi kerületi függetlenségi pártja ma megalkalván, hódoló tisztelettel üdvözlő nemes zérüként. — Rényi József br. pártelnök, Seidl Ödön, zártjegyző.

*** Az általános választói jog.** Vázsonyi Vilmos a következő indítványt jegyezte be a képviselőház indítványkönyvébe:

Küldjön ki a Ház egy 35 tagu bizottságot, amelynek feladata, hogy az általános választói jog megvalósításával készítsen törvényjavaslatot a választói jog és a választási eljárás reformjáról. A Ház utasítsa a bellügyminisztert, hogy az országos statisztikai hivatal által összegyűjtött a választói jog reformjára vonatkozó statisztikai adatokat az ehhez tartozó összes hivatalos utasításokkal együtt haladék nélkül adja ki a bizottságnak.

Dési Géza a következő indítványt jegyezte be:

A Ház fogadja el a következő indítványt:

Törvényjavaslat az általános titkos választói jogról:

Minden teljes koru, életének 24-ik évét betöltött irni és olvasni tudó magyar állampolgárnak az országgyűlési képviselőválasztásoknál szavazati joga van.

— Szavazati jogát minden választó személyesen közvetlenül és titkosan gyakorolja. Egy szavazatnál többet senki nem adhat le.

A többi paragrafusok az eljárás módjait fejtetik.

Batthyányi Tivadar gróf bejegyezt egy indítványt, amely mint már

megirtuk, teljesen azonos volt Vázsonyiéval. A gróft azonban leintették s így ő kihuzta indítványát, aminek következtében viszont Vázsonyi bejegyezte a magáét.

Babó Mihály még fenn akarja tartani Batthyányiét is, s ha a 48-as párt ezt nem engedné meg, akkor ő ezt saját nevében fogja megtenni.

*** A szerbek az általános választói jog ellen.** Ujvidékről írják lapunknak: Hétfőn tartották meg a radikális párt részéről egybevitt nagygyűlést, mely egyhangu határozattal foglalt állást a Kristóffy-féle javaslat ellen. A gyűlés rendkívül népes volt; a bácskai és délvidéki szerbek — köztük nem radikálisok is — nagy számmal vettek a gyűlésen részt. A résztvevők száma 6—7000-re becsülük.

A gyűlés elnökeivé Tyirity Milán esperes, Manojlovics Vladislávot (Szabadka) és Sijaeski Szilárdot (O-Futtak) választották meg. Tyirity Milán elnök megnyitójában hangoztatta, hogy a tót és román nemzet képviselőinek megjelenése mily kiváló jelentőségű dolog. (Lelkes zsvivők.) Novák Aurél dr. országos képviselő román nyelven rövid beszédben fölhívta a szerbeket, hogy a tóttokkal és románokkal való egyetértést gondosan és szeretettel őpolják. Ezután Krno Milos dr. a tót nemzeti párt bizottságának küldöttje hasonló szellemben szólat föl mindkét szónokot tünnetű lelkesedéssel üdvözölték. Manojlovics elnök ezután felolvasta a napirendet és átadta a szót Tomits Jasónak, a „Zasztva“ szerkesztőjének, a ki hosszabb beszédben a válságról szólt. A következő szónok Iljcs Branko dr. volt, a ki a titkos szarvozati jogról referált; a kormány a Kristóffy-féle javaslatot csak kibúvónak tekinté és az általános választói jogot komolyan nem is akarja. Továbbá állást foglalt az ellen, hogy a választói jogosultság az olvasás, irás tudásához köthessék. Ha valaki nem tud olvasni és irni, elsősorban is az — állam felelős. A bűnös állam ezért nem büntetheti meg az olvasni-irni nem tudó polgárait. Ezután ismertette a titkos szavazati jogot. Beszéde végén sajnálkozásait fejezte ki a miatt, hogy Bécsben egyáltalában sikerült a magyarok segítségével sarkba szoritani a nemzetiségeket. Most pedig Bécs ugyanezt a magyarokkal cselekszi meg és az ellentállás bizony elég gyönge.

Beszélték ezután Popovics Panta (Petrovsozelo), Prodanovics Zsvivkó dr. (Szent-Tamás) és Sivaeski György (Szent-Tamás). A gyűlés után a román és tót küldöttek tiszteletére banket volt a Fehér házban.

*** A Fejerváry kormány elbocsajtása.** A hivatalos lap szept. 14-iki száma első oldalán a következő királyi elhatározást közli. Ő osztrái és apostoli királyi Felsége folyó évi szeptember hó 12-én kelt legfelsőbb elhatározásával a magyar összes miniszteriumnak hivatali lemondását kegyelemben elfogadni és egyuttal meghagyni múltóztatott, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelsőbb elhatározásig folytassák.

A szeptember 15-iki képviselőházi ülésről.

Óriási érdeklődéssel nézett az egész ország a pénteki képviselőház ülése elé. A kedélyek izgalma tetőpontra hágott. A ház előtt csoportokban álló szociálisták véres tüntetésétől tartottak, de a vezérek böles mérsékletre, higgadságra intette a munkás tömeget, és az mind egy kommandó szóra hallgatott a jó tanácsra, és midőn küldöttségeik Justh Gyula házelnök megnyugtató válaszával vissza éreztek, a munkások ezrei méltóságteljes csendben széteszoltak és kiki napi munkájához visszatért. A magyarországi munkásoknak is dicséretes magatartását más helyen méltatjuk.

Mig a szociálisták a legnagyobb rendben elvonultak, addig a házban izgalmas jelenetek fordultak elő. Justh Gyula házelnök $\frac{1}{2}$ 11 óraker megnyitván az ülést, miközben a bukott kormány tagjai Fejerváryval élőkön bejöttek a terembe. Erre zajos lármá keletkezett és ily felkiáltások hallatszottak: „Pufj!“ „A szemétdombra velük!“

Fejerváry rövid beszédben előadta, hogy a felség elfogadta a kabinet lemon-

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TÁRCZÁJA

Vértesi Károly legújabb munkájáról.

(Spanyolország, Portugália.)

Kavite mellett, a hideg atlanti oceán habos hullámaiban, nem is olyan régen, merült el a hanyatló spanyol világhatalom napjának utolsó sugára. Előbb, mint azt II. Fülöp, a cigányarozú fejedelem hitte volna. Mikor az amerikai aczéliszörnyek elűlyesztették a spanyol tengeri hatalom utolsó gyenge hajóit, az egész világ részvéte kísérte a nagy temelést. Legördült a függöny s ezzel végkép letűntek azok a századok, mikor még a madridi caesar nevéől reszketett a föld.

Az egykor ragyogó koronából kihullott az utolsó drágakő, elveszett az utolsó gazdag sziget. A félvilágot betündöklő koronában nem maradt meg immár más, mint az, mi pusztulásának, romlásának oka volt: a rozsdá. Az a rozsdá, a mi mindent megemészti s amit Castellar találóan mond „romboló lává“-nak. A rozsdá, mely sok más nemzet bukásának is volt már a szülőanyja: az előrelátás hiánya, az üres, hazug gög!

A gög!.. a hirhedt spanyol gög!.. Ez az egy szó Spanyolország tragoediája! Van valami bánatosan, búsan szóló húr azon a lanton, mely a spanyoloknak egykor ragyogó, ma már borult történelméről regél — s a napnyugatról mesélő írők szeretettel keresik az elmerült művelés színes, csúcsos-ospikés műemlékeihez fűződő regéket, az Alhambrát az Alcazart, a lettint idők miszticus homályába burkolt néma várakat, a Quadalquivir ezüstös hullámaikat.

Ebbe a dicső emlékü, de mérhetlenül szomorú és koldus országba vezet a mi kiváló és szorgalmas írónk, miután már átutaztak Portugáliát, a munkás kalmár szép kis országát.

Az 1898-ban Lissabonban megtartott hírlapirói kongresszus alkalmából kereste fel Vértesi ezeket az országokat, még más harmincznégy íróval egyetemben. Mint látni vágyó, tapasztalatokra törekvő író a kongresszus végeztével, nem utazott haza, hanem bejárta előbb „széltében-hosszában Spanyolországot.“

Fáradozásának gyümölcse itt fekszik előttünk.

A hetvenöt tárczacikkból álló könyv

az utóbbi időkben megjelent hasonló irányú művek között a legvaskosabb.

De nem csak terjedelmére, tartalmára is elsőrendű ez a mű.

Több előkelő fővárosi lap — köztük az Ország-Világ, Világlap, Hazánk, Képes Családi Lapok, Divat Ujság, — s emellett a vidék jelesebb lapjai is, — még a könyv megjelenése előtt leközülték belőle egyes tárczacikkeket.

Az a bizonyos egyéni stílus — minden írónál ez az első főkövetelmény — mely Vértesi eddigi munkáiban is jellemző, a Spanyolországban is felfalálható. A tarka színekben esetelt népfestés, a fel-felcsillanó művészeti tanulmány, az ügyes meseszövés emelik különösen a munka értékét.

Megismerjük a kúfárkodó portugál jellemet, fővárosát, mozgalmas népét, kedves királyát és királynőit szépségű királynéját.

Fölötte érdekes a „Baszk-földön“ ozimen írt cikkek, itt találkoznak Európa legősibb lakóival.

Írónk összes kiváló képessége a Spanyolvasutakról — a Puerta del Solról, Madrid híres teréről, — a Népleleti-tanulmányról, arról a színes, tarka, zajos vér-

dását és, hogy reményét fejezte ki, hogy a koalícióval sikerülni fog a békés kiegyezés. Együttal átadta a királyi kéziraott, a melyből kitént, hogy a király a házat október 10-ig elnapolta.

Erre szélesebb körű vita támadt, melyben Kossuth kifejtette nézetét melynek alapján hajlandó kormányt alakítani, de e feliratra a királyi válasz elmaradt.

Ezután gróf Tisza István szólalt fel, ki nem járul hozzá Kossuth fel szólalásához, míg gróf Apponyi támogatja Kossuth javaslatát. Drakulics Pál magától kikelve a padra ugrott és heves közbekiáltásokkal nagy ingereltséggel hozta az egész házat. Az előnek háromszor kellett Drakulicsot rendre utasítani, de ő daczára a csipős közbeszólásoknak folyton hevesen hadonázott. Végre, miután a kormány tagjai és Tisza István pártja elhagyta az üléstermet, Kossuth javaslatát elfogadta a Ház. A képviselők — miután az elők az okt. 10-iki napirendet megállapította — zavartalanul elhagyták a képviselőházat. A szociálisták már ekkor a tereket elhagyták. A rend egy percze sem lett zavaráva.

Munkásaink.

Aki azt állítja, hogy munkásaink nem értek meg az áll. tilkos választói joghoz, az nem ismeri munkásainkat, aki azt állítja, hogy munkásaink nem állnak még azon a niveauun mint a német és más külföldi munkások, az ellensége munkásainknak. Lépünk fel szerkesztőjének, ki a 15-iki országgyűlésre Budapestre utazott, alkalma volt végig nézni a fővárosi és sok ezer vidéki hatalmas néplömeget még nem látták Budapesten. A képviselőház erkélyéről, hol számos külföldi tudósító is végignézte a munkások felvonulását, csodál-

tuk a kitűnő szervezetséget és fegyelmet. Nyolczadfél órakor indultak meg a menetek a gyűlékezési helyektől régeys zárt sorokban, piros zászlók és ezerféle feliratú táblákkal. Fél tíz órakor az országház és a Kuria épületének bal szárnyai között vont keltős kordon mögé került a tömeg, körülbelül 80,000 emberből állt. A rendőr-égnek, amelynek 1200 gyalogos és 150 lovasrendőrön kívül, valamennyi tisztviselője és csapattisztje jelent meg, nem is akadt dolga. Úgy, ugyancsak csendben, mint ezen nagy — szinte félelmetes — munkástömeg felvonult, ép oly rendben vonultak vissza a munkások műhelyeikbe.

Vegyenek példát vidéki munkásaink fővárosi társaik magatartásáról. Higadsággal, hőles mértékkel imponáló hatást lehet elérni.

Z. J. os, ellenséges fellépéssel az intelligencia simpatijáját elveszítik; támogatásra nem számíthatnak, a demagogia ártalmára van. A hazazeretel összelúzi az ellenvéleményen levőket a szociáldemokratával, egyesült erővel küzdhetünk a fenséges népjogok kivívása körül.

A demokratikus elvek vívmányai közé soroljuk e fontos kérdést, melynek megoldását csak higadsággal, — de nem zajos tüntetésekkel lehet elérni. Megmutatták ezt méltóságos viselkedésükkel szociálistáink pénteken a fővárosban, midőn a parlament előtt megjelent 100,000 elvtárs Bokányi vezér egy kézlgyintésére, csendes rendezés nélkül távozásra bírta őket.

Tehát mérséklet, józanág és higadt megfontolás legyen vezérelvünk! úgy aztán az a kérdés, mely az egész országot most izgalja, magyar hazánk és a munkásság üdvére szerencsés megoldásához fog közeledni!

spanyol népeletről, a sötét, komor Toledo-ról, a mórak zerguzos városáról, benne a régi négy királyi lakból egyedül fennmaradt Alcázárról, a csupa jaszpisz, porphir márvány oszlopokból álló ósrégi mór székesegyházról a Mezquitáról, és a Kővetek-teremről írt tárczacikkben csúcsosodik ki.

A granadai világ s a bűvös Alhambra, neveztes oroslán-udvarával szines esetenásokban rajzolódik élénk, bár ezeknek a hatása nem lehet annyira közvetlen, mint a többi jeles cikké, mert már agyoniták a mórszázadoknak ezt a két legtarkább emléket.

Nem azoknak írta e magas színvonalon álló könyvét Vértesi, akik lépérsőlépésre akarják megismerni ezeket a sziklás-bérczes országokat, nem részletező száraz kalauz ez a mű, hanem azoknak szól, akik könnyed, szépirodalmi irányú, inkább szórakoztató, mint tanítói modorban írt tárczacikkkel szeretik a lelkiüket művelni. Szórakoztatás és nem tanítás volt a célja írónknak — és ezt el is érte, mint a hogy eddig is mindig elérte.

Különösen a művelt közönséghez szól

ez a jeles munka, bár a kevésbé tájékozottak is okulhatnak belőle.

Helyes gondolat volt írónktól az, hogy könyvét tárczacikkekre osztva szerkesztette meg. Így különváltan, minden újabb fejezet önálló egészet képez. A könyvhöz csatolt „Idegen szavak tára“ pedig megkönnyíti az olvasást.

Városunk egyik előkelő műveltségű úrhölgyének, vagyis Városi Clementine úrlélynak ajánlja Vértesi kiváló művét. A bűvös világú, romantikus történelmü, misztikus mesékben gazdag, a rózsás és mégis sötét, komor lovagkor szülőországjáról írt munkát nem is ajánlhatta volna másnak, mint egy finom lelkületű úrhölgynek.

A könyv kiállítása kifogástalan, becsületére válik úgy a zombori Bittermann nyomdának, mint a kiadónak, a budapesti Szilágyi Bélának.

A 604 oldalas vaskos és tartalmas, 105 — köztök több önálló képpel tarkított művet (ára 10 korona) hisszük, örömmel fogadja a közönség.

Dörmötör Győző.

Hirek.

Női társaskört Zombornak.

A feministák abban a kérvényben, amelyben az országgyűléstől szavazati jogot kérnek a maguk számára, hangsúlyozták azt, hogy volt idő, amidőn arról kellett vitatkozni, ember-e a nő, most pedig azt nem akarják elismerni, hogy polgártárs a nő.

Természetes, hogy amint az előbbi vita a nők diadalával végződött, úgy a második kérdés elintézése sem lehet kétséges. Az övék lesz a győzelem, és — az utolsó szó.

De hogy ezt, amit mindannyian óhajtanak, elérhessék, kell, hogy a saját érdekeikkel jobban törődjenek, tömörüljenek társasággá, egyesüljenek köré.

Távol áll tőlem az az eszme, hogy a női társaskör megalakulását a politikai vagy szociális érdekek megvédésével okoljam meg. Mert akkor menten lehurrogtnának.

Hogy ezen a téren is lesz idővel tövös kihatása és sikere a társulásoknak, az kétségtelen, és hogy ez a magasabb társadalmi és kulturális szempont vezérel e sorok írásánál, az igaz ugyan, de azt nyíltan nem merem hangoztatni.

Most még csak azokat az argumentumokat mondom el, amelyek nem hatolnak a dolgok mélyére, de azért elegendők arra, hogy az indítványomat elfogadjassák. Alakítsanak a zombori nők társaskört, amelyben összejönnek, a női körök, hogy egymást meglátogathassák. Ez a leglényegesebb.

Azért oly széttagolta a mi társadalmunk, mert az érintkezés nem történhetik másféleképpen, mint látogatás útján.

Ez pedig bajos, és a társadalmi rétegek valóságos és vélt különféleségénél fogva oly óriási módon meg van nehezítve, hogy ma a nők társas életéről beszélni sem lehet.

Ha azonban volna egy szépen berendezett helyiség, (pl. a Falczione alapítványi ház emeletén, ahol most a kereskedelmi kör van), ahová délutánonként följárhatnának az asszonyok beszélgetni, új-ágot, divatlapokat olvasni, uzsonnázni, kártyázni, színházi összejöveteleket, kirándulókat megbeszélni, ahol a különböző nőegyletek üléseit tarthatnák, mindenféle mulatság kezdeményezését megvitathatnák, annálkül, hogy apprehentiók lennének affélett, hogy miért Dr. Xné lakásán, és miért nem Dr. Ynéknél van az alakuló értekezlet, — akkor ez a sok, most csak pongyolán odavetett ezél, oly hamar összehozná Zombor város női társaságát, hogy azt az évi 5 frt tagsági díjat, aminél többre alig kerülne a dolog, nagyon szívesen fizetnék meg a férfiak, akiknek aztán sokkal kevesebb szemrehányást kellene hallaniok azért, hogy kissé tovább maradtak az ő casinójukban.

A fölvetett eszme olyan, hogy mindenki, aki elolvassa, több jó ezét és okot fog találni a megalakításra, mint amennyit én most hamarjába odavettem.

Ohajtánám, ha olvasóink és különösen olvasónőink köréből mielőbb jönne hozzászólás ez eszméhez.

A megalakulást pedig oly módon képzelem, hogy a Zombornak működő három nőegylet venné kezébe a kezdeményezést.

Dr. Pataj Sándor.

* **Szintársulatunkról.** Polgár Károly színházunk igazgatója kitűnő társulattal most Nagybeszereken játszik a közönség nagy érdeklődése mellett. Az előadások szép közönség előtt folynak le esténként Közönségünk is tárt karokkal várja mára derék szinagaztót társulattal.

* **A Zrinyi-utca csatorná-zása.** E hó 14-én délután 4 órakor, tartottak a zrinyi-utcai háztulajdonosok a Stelber-féle vendéglőben gyűlést. Tárczay Dezső előadó előterjeszté, hogy az utcában 60 cm. belső átmérőjű beton csatornát fognak készíteni buvó aknákkal a felső borítás aszfalt, míg pedig az egyik járdától a másik járdáig domborúan. Az előirányzott költség 5581 kor., a háztelkek hossza 378-93 méter tehát arányosan méterszám szerint egy méter hosszú területre 14-73 kor. esik. Minden háztulajdonos tehát, háza hosszúságának arányában tartozna hozzájárulni. Tárczay Dezső szokott gavalérságát most is kimutatta, mert 1000 koronát ajánlott fel, mire Falczione Gusztáv is kijelentette, hogy ő is nagyobb összeggel fog hozzájárulni. A jó példa hatott és a jelenlévők minden ellentmondás nélkül aláírták a kötelező nyilatkozatot. Együttal elhatározták, hogy a jelen nem lévő háztulajdonosokat fel fogják keresni és lehetőleg rábírní az ív aláírására. A gyűlést ezután feloszlatták. Azt hisszük és reméljük, hogy végre Zombor ezen legfogalmasabb u'czája tisztességet fog nyerni. A város pedig köszönetet mondhat, hogy ilyen polgárai vannak, a kik nem csak szóval, hanem ha kell, tettel küzdenek a város szépségének érdekében.

* **Nyílt levél Vámbéri Árminhoz.** Uram. Reményem, hogy az általános választói jog érdekében megindult harcunk mielőbb teljes győzelemmel fog vezetődni és a magyar alkotmány épületét betöltözzék az általános és egyenlő választói joggal. A melynek különben nem a tetőn, hanem a fundamentumban lett volna a helye.

De bármily nagy legyen a siker, bármily fényes ez az eredmény, ennél megállani nem szabad.

Harcoznunk kell tovább, a többi emberi jogért. Mert az általános választói jog még nem meríti ki a szabadság, egyenlőség és testvériség minden követelményét.

Es mert nehéz a társadalmunkat munkára, egyesítésre serkenteni, mulasztást követnénk el, ha meg nem ragadnók az alkalmat, hogy ezt a szervezetet állandósítsuk.

E ezébből pedig vegye föl a liga mást azt a nevet, hogy:

„Az emberi jogok ligája“.

Vegye föl e nevet és e programmot.

Es hogy ez mindjárt a megalakulásnál szöba kerülhessen, ezért bátorokdram már most szót emelni. Szervezetünk megalakulva nem lévén, Önhöz czimeztem soraimat, mint akinek a neve az első a mi alakuló felhívásunkon és így még akkor is primus inter pares, ha szerénység minden más elsőbség ellen tiltakoznék.

Hazafias üdvözléttel

Pataj Sándor.

* **Uj lap.** A zombori függetlenségi párt új lapot indít meg október 1-én, melynek czime „Bácsmezei Függetlenség“ lesz. Ez most a harmadik új függetlenségi párti lap a megyében, amennyiben egy pár hónap előtt a Bajai Független Hirlap, mult heten pedig Újvidéken a „Határőr“ című lap látott napvilágot. A zombori új lap szemleli részét hirlapirodalmunk előkelőségi fogják szolgáltatni. A kibocsájtott előfizetési felhíváson Kossuth Ferenc nevében kívül, következő írók és hirlapírók neveit találjuk: Dr. Abonyi Lipót, Dr. Agyits János, Antalkovics Vilmos, Dr. Balogh Ernő, Buday Gerő, Bunyi Gyula, Dr. Boromiza Tivadar, Bukovy Ferencz, Csajági Bernát, Czettl Dezső, Fratricsevs János, Dr. Gál Rezső, Gotthárd Sámuel, Gündür Ferencz, Gyenes János, Hajnal Ignác, Hantosy Elemér, Henneberg Sándor, Dr. Henneberg Géza, Dr. Janovics Miklós, Dr. Jovanovits József, (a lap felelős szerkesztője), Kincses Endre, Dr. Ki-

rály Sándor, Kalmár Simon, Kiss Antal, (a lap szerkesztője), Dr. Kék Lajos, Klemm Gyula, Knezevits István, Körmöczy Ernő, Mennacher Antal, Dr. Matziz Gyula, Méző Ignác, Nagy Béla, Dr. Németh Artur, Dr. Novák Elemér, Novák Gyula, Dr. Oszvár Vilmos, Paul Kálmán, Putényi József, Prokópy Imre, Reile Károly, Dr. Rajcsits László, Rómics Gerő, Salgó László, Sehadl Ignác, Szántó Károly, Szondy István, Szauer Sándor, Szabó Mihály, Szlávay Péter, Szigeti János, Szilágyi Lajos, Dr. Turányi Zsigmond, Vértési Károly, bajnai Vojnits János, Dr. Zlatányi Dezső, Zsedényi Aladár. Bizony lapunk elég lesz most a megyében, most csak előfizetői van szükség.

* **Vakok hangversenye.** A budapesti országos vakok intézetében lenálló zenekar 3 estén át u. m. e hó 15-én 16. és 17-én hangversenyt rendezett a Corso kávéházban. Szép és nemes czélt támogatnak azok, kik e szerencsétleneket istápolják azonkívül művelvezetben is részesülnek. Ma van a hangverseny utolsó napja.

* **Háziezredünk itthon.** A megtartott nagyvadászlatokról a 23-ik gyalogczred itt állomásozó százada szerdán reggel. Honvédeink a csüörtök reggeli vonattal érkeztek meg Lugos környékéről. A három évet kiszolgált legénységet — utjonezok hiányában — most nem szabadóságolják.

* **Javitási munkák.** A bácsmezei székházépületben szükséges kőműves-, asztalos-, lakatos-, szobafestő- és bádogsmunkák kivitele érdekében a vármegye alispánja szeptember 23-ikán újabb versenyfárgyalást tart. A munkák 6132 koronra 39 fillérrel vannak előirányozva.

* **Anyakönyvi hírek.** F. hó 14. és 16. tól Elhaltak: 1. Mattos Mária 18 napos 2. Nasztasits Radó 4 hónapos 3. Ozv. Melycher Józsefné 81 éves 4. Veszelinovits Olga 59 éves 5. Gulyás Margit 9 napos 6. Firány Anna 4 hónapos 7. Lugserszly Danicza 9 hónapos 8. Miits Darinka 13 éves; született: 5 gyermek.

* **Építkezések és árlejtések a megyében.** Zombor. Bács-Bodrog vármegyének az 1906 évben szüksége lesz 205 méterről tengelyen szállított hasábos cser tőzfára (vagy 200 méterről tölgytőzfára.) E mennyiség 1905. október hó 15-ig lesz a vármegye székházában kijelölt helyen felrakásolva átadandó. A szállítandó tűzfára egy egész vágásból eredőnél fiatalabb és két éves vágásból eredőnél idősebb nem lehet. A afentebbi tűzfára mennyiség szállítását civállalni szándéko-felhívattak, hogy a vállalat után esedéke 10% bánatpénzzel felszerelt f. évi szeptem-17. napjának d. e. 11 óráig „Ajánlat tűzfára szállításra“ felíratu borítékban lepecsételve a vármegyei közigazgatási iktató hivatalba adják be. Az általános árlejtési és szerződési feltételek Sztrilich Béla vármegyei aljegyzőnél betekintethők. A kiküldési ár cserfára 5945 korona. — Zent a városa elhatározta, hogy háromszáz család elhelyezésére megfelelő munkáslakóházakat építet, a mely czélra a földmivélségtügyi kormány megfelelő kamatmentes — segélyt engedélyezett. — Zombor. Bácsmezei alispáni hivatala a vármegyei érületben 6132 kor. 39 fillér előirányzat kerületen belül végzendő kőműves, asztalos, lakatos szobafestő és bádogos ajánlatokat szeptember 23-án d. e. 12 óráig az alispáni hivatalon igatdójában kell beadni. Bánatpénzül 690 korona teendő le. A műszaki műveletek és feltételek a zombori államépítészeti hivatalnál tekintethetők meg. — U j v i d e k. Újvidék szab. kir. város polgármesteri hivatala árlejtést hirdet az ártezi fordónél teljesítendő s 1920 korona 58 fillérrel előirányzott kibővítési munkákra, melyeknek — mérve felül a — városi mérnökség nyújthat felvilágosítást.

* **Eltűnt leány.** Mult hét óta eltűnt Ognenovits Zs. zombori szerb földművesnek 15 éves Mária nevű leánya. A leány magas termetű, szőke haju és piros arcu. A szülők értesítették a rendőrséget leányuk eltűnéséről, a mely a nyomozást érendelte. Azonban valósintu hogy a leányt — a mint ez a szerbeknél szokásos — szeretője megszöktette.

* **A kassai merénylet a képviselőházban.** A vidéki Újságírók Országos Szervezte a kassai katonai merénylet do'gábu küldöttséggel kereste föl Justh Gyulát, a képviselőház elnökét, Kossuth Ferencz, Batthyány Tivadar gróf Herceg Ferencz, Rákosi Viktor, Szatmári Mór, Nagy Sándor dr., Holló Lajos, Bakonyi Samu, Lengyel Zoltán, Barabás Béla és Vázsonyi Vilmos országos képviselőket. A küldöttség, Stauber József aradi lapszerkesztő vezetésével, először Justh Gyulánál tisztegett s átnyújtotta neki az újságíró-szervezet memorandumát, a melyben a kassai vérengzés példás megtorlását kérik. Ezután a függetlenségi párt helyiségében Kossuth Ferenczet kereste fel a küldöttség, amelynek kérését Benedek Arpád szerkesztő adta elő. Ugy a képviselőház elnöke, mint Kossuth Ferencz megígérték, hogy a küldöttség kérelmének eleget tesznek. A délután folyamán Rákosi Jenőt és Vészi Józsefet kereste fel az újságíró-szervezet deputációja.

* **Övönői választás.** A bástóvarosi újonnan létesített kisdödörvönintézet-hez Kupuszárovis Miliczát (Zomborból) választották meg.

* **Házasság.** Schosberger Aurél fakereskedő Bajmokon, eljegyezte Láng Rozát, Láng Jakab kerékpárnagykereskedőnek a leányát Budapesten.

* **Műkedvelői előadás.** Az „Újvidéki Polgári Magyar Daloskör“ október hó 1-én a Dungserszky-színházban műkedvelői előadást rendez, a mely alkalomból Géczy István „A gymesi vadírág“ című népszimtműve kerül előadásra.

† **Halálozas.** Greifenstein Fülöp tekintélyes cservenkai polgárt súlyos csapás érte 14 éves Anna leánya e hó 7-én hirtelen meghalt. A temetés szombaton reggel ment végbe általános nagy részvét mellett.

* **Csőd.** Az újvidéki törvényszék Bugárszky M. Pál bácszenttamási kereskedő ellen elrendelte a csődöt. Csődbiztos Rehuk Ferencz törvsz. bíró, tőmeggodnok Pavlovits Vitomir szttamási ügyvéd.

* **Uj egylet Bácsalmáson.** Bácsalmásról írjak nekünk: Rég érzett szükséglet elégít ki ez az egylet, amely a minapiban alakult Bácsalmáson. A iparos és kereskedő ifjak mintegy 50 tagu csoportja tömörült egyletté, hogy módot nyerjenek az önképzésre, és nemesebb szórakozásokra. Az egylet megalapítása érdekében hetek óta buzgólkodtak a vezetők, akik egy műkedvelői előadás jövedelméből teremítették meg az egylet alapját.

* **Országos vásár.** A csantavéri országos vásár 1. hó 24-én fog megtartatni, melyre a jószágok esk vézmentes helyekről lesznek felhajthatók.

* **Öntözőcsatorna Óbecsén.** Triplosz János dr. és Szmik Gyula óbecsei birtokosok öntözőcsatornát kívánnak létesíteni. A közigazgatási bejárás október 5-én lesz.

* **Munkáslakóházak építése.** Zenta városa elhatározta, hogy háromszáz család elhelyezésére megfelelő munkáslakóházakat építet, mely czélra a földmivélségtügyi kormány megfelelő kamatmentes segélyt engedélyezett.

* **Leánykufárok.** Abból az alkalmából, hogy a budapesti rendőrség elfogott egy Lichtmark nevű new-yorki asz-

szonyt, aki három magyar leányt akart magával vinni Amerikába, ismételtlen figyelemzetüljük olvasóinkat, hogy különösen New-Yorkban erősen virágzik a leányokkal való kereskedés. Magyarországon állandóan csavarog néhány elvetemedett férfi és nő, kik a csinos leányokat azzal az igérettel csábítják Amerikába, hogy ott mint cselédek havonként 100—150 korona bért kapnak. Amikor azonban megérkeznek New-Yorkba, a leányokat kétes házakba helyezik el. Magúos fiatal nő ne menjen ki Amerikába, ha csak nincs New-Yorkban vagy más városban rokona, aki gondjába veszi és utána néz, hogy tisztességes alkalmazáshoz jusson. Még a new-yorki helyközvetítők közt is vannak olyanok, kik romlásba viszik a tapasztalatlan magyar leányokat.

* **Lopás.** Weiszgerber János zombori lakótól ismeretlen tettes egy paraszt kosiba fogott 12 éves kanczát és egy 7 éves paripát ellopott. A kár 600 korona. A rendőrség erélyes nyomozást rendelt el.

* **Meghalt a vonaton.** Régi haragosok voltak Rigó Lázár Borota pusztai napzamos és Magda Mihál zsidá-borotai lakós. A napokban újból összeveszttek és Magda Mihály hasba lötte Rigót. A megölt embert felesége a bajai vonattal behozta Szabadkára, hogy itt a kórházban elhelyezze, azonban a szerencsétlen ember még a vonaton meghalt. Elrendelték a a törvényszeki boncolást. Magdát a csendőrök elfogták.

)(**Szép és biztos mellékke-
reset.** Tanító, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlőszethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy a hol a flexóra a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékke-
resetre lehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda“ Budapest, väciutca 20/b.

)(**A valódi hirneves Málnási Szukulia** székely gyógyforrásviz kapható: Vezérképviselet és főraktár Délmagyarország részére Szegeden: Freiberg és Türk ügynökök. Raktár Zomborban: Weidinger S. és Zs. czégnél; Szabadkán: Sugár Mánónál; Baján: Gyarmathy Emil gyógy-szerésznél.

Minden háztasszony
bűszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle
Kneipp-malata kavénak
egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoz-
nia a kávéval készítésnél.

o o o
Csak az eredeti csomagokat
kerjük a **KATHREINER**
névvel.

Csarnok.

Spanyol bikaviadal.

(Corrida de los toros.)

Írta: **Vértesi Károly.**

Az elnök int az autoridad páholyá-
ból, elég már.

A matadorra kerül a sor, kinek a ke-
zében arabeszkekkel cizellált kard. Olyan
hajlékony, hogy görbitve, a hegye, mar-
kolatig ér. Ha ujonc a matador, kíváncsi-
sággal várják, némán fogadják. Ha ismert
neves a hős, sokszoros üdvözléssel, örüm-
ujjongással. A matadornak nem abban
áll a hősiessége, hogy a kifárasztott, el-
bődített, félig-meddig már elvérzett álla-
tot leteríti, hanem abban, hogy a mikor
a bika tekintetét állja, szíve ugy se do-
bogjon, mint a mikor táncol, hogy gyorsan
fölsimerje a bika természetét, mert
ahhoz kell szabni az egész eljárást, hogy
ahhoz képest olyan halálos szúrást adjon
a nagy állatnak, melyről a spanyolok azt
mondják, hogy remek volt. Ha elhibázza
vagy többször is az espadával döfni,
és nem a nyakszirten, tüdőn, szívén ke-
resztül megy az éles, hegyes, hosszú tör,
van hangos kicacagás, éles füttyülés és
a gorombaságok szótárának a fejéhez vá-
gása. Ez kijut minden szereplőnek, kön-
nyen megkapja, ha nem vigyáz.

A matador ezuttal a közönségnek
kedvence, a híres Guerrita, aki négy év
előtt (1894) egy idény alatt, a mi pénzünk
szerint 400 000 korona tiszteletdíj mellett
egy-maga 225 bikát ölt meg, kielégítette
ezuttal is a vérszomjas közönséget. Bega-
korolt mester, kisszösen már addig 2142
bikát végzett ki '818 viadalban.

A halálos dörös sikerült, mind a spanyolok
mondják, nagyon szépen sikerült. A toro,
melylyel szembe került a matador,
mintha maga is érezte volna vesztét, szomoruan
nézett maga elé. Nyála folyt, orra
vérzett, forró lehetett a lehete. Nincs
meg az a kicsapongó bátorsága, melylyel
eleinte futkosott, inkább menekülne, ha
lehetne, ámde nincsen szabadulás, ezért
semerre. Vesztét érzi, nyakát megszegei.
Elve nem kerül ki innét az a bika, melyet
beeresztettek.

Részletesen mondom el, mint történt.
A matador az autoridad bíboros páholya
elé lép s az elnököt engedélyt kér a bika
megölésére. Megadatik. Hideg vér. Fekete-
tollas kalapját leveszi, kezét esküre emeli,
hogy a bikát megöli, — vagy a bika ölet.

A matador baljában, könnyű pálczá-
n, a vízszintesen tartott muletan a skarlát-
színű posztódarab. Ide-oda bogtatja. A
muleta, zászlószéri. Nagyságát meghatá-
rozta Romero. Ne legyen olyan kicsi,
mint a szerita zsebkendője, de olyan
nagy se, mint egy templom zászló.

Folyt. köv.

Közgazdaság.

A „Bácskai komlótermelők egye-
sületének“ heti árutudósítása:

Szeptember hó 6-áról		
Saazi piac: 50 kgr.	kor. 120—130	
Saaz városi: „ „	„ 120—130	
Saaz vidéki: „ „	„ 96—110	
Idegen: „ „	„ 60—80	
Szeptember hó 6-áról		
Nürnbergi piac: 50 kgr. elsőrendű:	kor. 48—102	
Galicziai: 100 kgr. loco Saaz	kor. 160—200	
Steierországi: 100 kgr. loco Saaz	kor. 140—160	
Magyarországi: 100 kgr. loco Saaz	kor. 140—160	

Különös értesítés: Az első komlóvásár
a termelők imponans részvétele mellett de
kereskedők nélkül folyt le. Üzlet nem volt.

Nyílttér.*)

Kitűnően megvéd a

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
Törzsvédorvos égvényes
SÁVANYÚVIZ

A dajgó égetéss

sokféle infectious
bajtól; a pusztá
gránitszikálból
fakad.

Több epidémiánál fényesen bevált.

ראש השנה és יום כיפור

A közlő ízr. főnnepek alkalmából bátor-
kodom a következő

**imakönyveket és
rituális ezikkeket**

a n. é. közönség részére ajánlani, egy-mint:

Machsor 9 köt., magyarra ford., egész
angol vászonkötésben 2 fnt 80
Ugyanaz diszkötésben — — — 3 fnt 50

Machsor 9 kötetben németre ford., egész
angol vászonkötésben 2 fnt 30
Ugyanaz diszkötésben — — — 3 fnt 50

Machsor 4 köt., magy. v. németford., egész
angol vászonkötésben 1 fnt 50
Ugyanaz diszkötésben — — — 1 fnt 80

Machsor zsebalaku, 2 kötetben — fnt 30
Ugyanaz 3 kötetben — fnt 34

Valódi svájci selyem vagy gvajnu ta-
lissók 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
forintig. Hozzávaló arany vagy ezüst dísz
1, 2, 3, 4, 5, 6 forintig.

Imakönyvek elefántosantutánzat, díszes
kötésben, magyar, német vagy héber fordítá-
ssal 2, 3, 4, 5, 6 forintig.

Ugyanaz egyszerű angol vászon vagy bőr-
kötésben 40 krtól 1 forintig.

Megbízások a rendelő teljes megelégo-
désére, utánvétel mellett eszközöltetnek. 5 fo-
rinton felüli rendelések bérmentve küldetnek
és nem tetsző árúk kifogás nélkül vissza-
vételnek az összeg visszatérítése mellett.

A nagyérdemű közönség szíves rende-
léseit kéri

teljes tisztelettel

STAMBERGER BERNÁT
könyv- és papírkereskedése, könyvnyomdája,
könyvkötészete.

Sürgöncyim: Stamberger Bernát Miskolc.
Miskolczon, Széchenyi-u. 98.
Alapítottott 1869-ik évben.

Rohitsi Styria forras gyogyviz mindennemű
gyomordaganat és göröcsök Britght-
féle vesegyuladás torok és gége
hurut gyomor és bél hurut czukor-
bajok zsékrekedés és máj baj ellen.

Előnyös Orvosilag
gyógyhatású! ajánlva!

Nagybani lerakot Magyarországon
Hoffmann József Budapest, Bátor-
hory-utca 8.

* E rovatt alatti közlőtekrét nem vállal felelő-
séget

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Bácsalmás községben a községi képviselő testületnek folyó évi április hó 10-én 9/jkv. 1905. szám alatt hozott s a vjgyei törvényhatósági bizottság által 13511/659 jkv. 1905. alisp. szám alatt jóváhagyott határozatával rendszeresített II-ik községi orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §-a, — illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a alapján felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi október hó 1-ig** nyújtsák be. A később érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Ezen állás javadalmazása:

A községi pénztárból havi előleges részletekben kiszolgáltatandó 1200 kor. évi fizetés.

Látogatási díj:

- a) éjjel: 1 korona 60 fillér.
- b) nappal: 80 fillér.
- c) lakásán teljesítendő orvosi megvizsgálásért: 40 fillér.

Bácsalmás, 1905. szept. hó 7-én.

Szutrély Lipót,
főszolgabíró.

4994. szám.
kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Petrőcz községben lemondás folytán üresedésbe jött végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 700 kor. készpénz fizetés, havi előleges részletekben a községi pénztárból fizetendő, — és a végrehajtási díjaknak szabályrendeletileg megállapított felelő részével van egybekötve.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen okmányolt kérvényeiket alulírott szolgabírószághoz **folyó évi szeptember hó 25-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvény figyelembe nem fog vétetni.

A tót nyelv ismerete megkívántatik. Ujvidék, 1905. évi szeptember hó 9-én.

Mezey Imre,
főszolgabíró.

10.936. sz. 1905.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári szent Mihály

országos vásár

I. évi szeptember hó 28-tól kezdve október hó 2-ig fog megtartani. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szept. hó 28-tól csütörtökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve.

Temesvárott, 1905. évi aug. hó 29-én.

A városi főkapitányságtól:

BANDL REZSŐ,
főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

5571. sz. kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Tiszaivánfalva községben elhalálózás folytán megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy képesítettüket igazoló szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi október hó 8-áig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A jegyzői állással járó illetmények a következők:

1. 1200 korona készpénzfizetés.
2. Természetbeni lakás.
3. 1/2 telek földre eső legelőilletmény használatára, mely után az adót a jegyző fizeti.
4. 6 öl kemény tűzifa.
5. Szabályrendeletileg megállapított magánmunkálati díjak.

Megjegyzem, hogy a német nyelv tudása megkívántatik.

Ujvidék, 1905. évi szeptember hó 12-én.

Mezey Imre,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Kerény községben egy újonnan szervezett német-magyar tannyelvű róm. kath. tanítói állásra pályázatot hirdetünk.

Javadalmazása: 1. 800 korona készpénzfizetés; 2. a törvényes ütdőves korptólek.

Ezen állás csak ideiglenes t. i. míg az apácák elfoglalják a leányoktatást. Pályázhatnak férfiak és nők, kik a német nyelvben teljes jártassággal bírnak. A megválasztott tartozik a kántortanítót de csak betegség alatt díjtalanul helyettesíteni, miért is a zenében jártások előnyben részesülnek. Pályázati határidő **szeptember hó 29.** Az állás október hó 1-én foglalandó el. A kellőleg felszerelt kérvények a kerényi róm. kath. iskolaszékre címezve, Nagyságos és főtisztelendő Mészner István apát-esperes-plébános urhoz Bezdánba (Bács m.) küldendők.

Kerény, 1905. szeptember 8.

Schauer Ferencz,
r. k. iskolaszéki elnök.

Pevny Domonkos,
r. k. iskolaszéki jegyző.

Több kiállításon kitüntetve.

HORN LAJOS APATIN,

román kir. hadsereg szállító, Magyarország legrégebbi hangszergyára.

Alapított 1836. évb.

Ajánlja az általánosan kitűnöknek elismert, bécsi rendszer szerint alkotott s az eddig létező legjobb gépezettel ellátott különlegességeit, mint **réz-, fa- fuvó,** továbbá jeles **verő- és vonóhangszereit** és ezek **alkatrészeit.**

A jó, szolid munkáért, főképpen pedig **a tiszta hangért** kezeskedem.

Ujdonság! Ujdonság!

Grammophonok a legdúsabb választékban.

Javítások olcsón, szakavatoltan eszközöltetnek.

Arjegyzék ingyen.

Egyszeri átsimitás

Schicht- szappannal

(Szarvas vagy kulcszappan)
pótol

Kétszeri átsimitást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Aki kitünő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábadozó,
Aki ideges, álmatlan
Aki vé:szegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának elismert és rendkívül tartós

HERCULES
maláta-
tápsör
„különlegességet“
inni

Kapható minden nagyobb csemege-, fűszer- kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

HERCULES Sörfőzde
székhelyi telepén, Budapest,
VII, Bethlen tér 3.
Telefon 63—67. Arjegytek ingyen.
— Vidékre postán küldünk 5 kg. próbafüldeményt (6 üveg) utánvélet.
Főraktár Zomborban:
Weidinger S. és Zs.
cégnél.

Globin

a legjobb és legfinomabb
cipőtisztítószer

Egy éves önkéntes
urak mielőtt felszerelésüket megrendelik, kéremnek árjegyzékét

Nemes L. és Társa
egyenruházati és hadfelszerelési intézetéből
Szegeden a hol legszebb és legcsinosabb egyenruhák a legfinomabb anyagból a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.

Keill-Lakk

legkifünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle felér „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-lénymáz képkerekeknek 40 fill
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:
Weidinger S. és Zs. cégnél Zombor.

Illok Szerém-megye
1500 h. elsőrendű peronoszpóra mentes
szőlőbirtokkal
kitünő mennyiségű hegyi szőlő. A szüret megtartható szeptember 15-től október 15-iki időközben. Bővebb felvilágosítást ad az illoki községi Elöljáróság.
BERNHEIM,
polgármester.

AMERIKA
elutazás Havreből minden szombaton
Französische Linie
kényelmes, gyors utazás, kitünő ellátás, bor és likörrel. Meneljegyek kaphatók eredeti árban az összes amerikai vasulhálózat, bármely állomásához. Bővebb értesítésekkel szolgál ingyen és bérmentve a
Französische Linie
Wien IV. Weyringer-uteza 8.

Egy szám Budapesten és a vidéken
2 krajcár.

A NAP

Szenzációs tartalom.
Radikális ellenzéki politika.
A legelterjedtebb és legnépszerűbb magyar napilap.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SANDOR.
Főmunkatárs:
Abrányi Emil.

Politikai cikkei legnagyobb részét írják:
Ugron Gábor.
és Mezei Ernő.

Az összes lapok megelőzésével már kora reggel megerkezik az összes vidéki városokban.

A legkifünőbb magyar lap a legolcsóbb is.
Előfizetés:
Negyedévre 4 kor. (2 frt.)
1 hónapra 1.40 kor. (70 kr.)
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Böck Szilárd-utca 9.

LEOPOLD GYULA

Hirdetési Irodája által. Budapest, Erzsébet-körút 54.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett még divatosan és elegánsan ruházkodni. Saját érdekében kérje ezért dustartalmú **Inta-gyöjteményünket**, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODEN UNION** Bécs, I., Schottenring 10

VÉRZÉKENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG gyógyítására az ervege gőrzésekről erősbítésre a leghatásosabb készítmény a **KRIEGERNÉ-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vér. Kie üveg ára 3/20 kor Nagy üveg 6 kor - Kapható győgytárakban. Postán küldi: **KORONA-GYÖGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-tér.

Császárfürdő

Elsőrangú kénes hevízu gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdővel, pumpás ásványvíz-uszodákkal, kő-, kád-, kölg-, villamos víz-, szénsavas- és napfürdővel.

200 kényelmes lakosztóval. A legszellőbb kezelés.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

SZIMON ISTVAN FÉLE GYÖGYEREJÜ SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takarók függönyök bútorszőnyegek csillagfüggönyök Szonyeg S. SCHEIN és társai WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dustartalmú képes **ARIEGYZEC** ingyen és bérmentve küld.

Ön nagyon időseknek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszellőbb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács központosítja 3 nap alatt biztosan hat. Tégeye K 120. Dr. Kovács gyógytára Bpest, Gyár u. 17.

HOTEL PARIS SZÁLODA
MÉRÉS: SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 23. SZ.
100 szoba 2-20 K-tól fejebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a szabadon. Villamos vasúti megállóhely és köztes pályaudvarok és hajók léte.

"SMITH PREMIER"
képviselek herestetnek.

SMITH PREMIER N° 5
képes árjegyzék ingyen

BUDAPEST ANDRÁSSY-ÚT 4

A VILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE.

Pattanás, kiütés, szepió, májfoltt, sőt ráncok is eltűnnek az arczóról a valódi angol **BALASSA FÉLE UGORKATEL** használatával.

Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k, püder 1/20, K.

Főzetköl: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész Bpest-Erzsébeti u. 6.

KATZER részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szóróméruai az egész világon el vannak terjedve és elsőranguak.

KISS SZERENCSE JE NAGY

VASAROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY és TÁRSA
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19

SZAKVELEMÉNY

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélsatorna hurutos bántalmainál, úgyszintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májajok ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdessal való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izzádmányainál. A tudógümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvélyes nyírkirmitrigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Cézserűi geszedszókát képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvosi tanácsos, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Székföldi a kezelő tulajdonos, „SICULIA” természetes szénsavas sűrű gőzgyár, a MÁLNÁSFÖRDŐN Háromszék vm. Cím: SICULIA, MÁLNÁSFÖRDŐ. Főraktár: Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád

RAJZ-ESZKÖZ
az összes közép-iskolákban a legjobban bevált

MAGYAR KÖRZŐ
MINDENÜTT KAPHATÓ.

MILKA SUCHARD

alpesi tej kakao és cukorból áll.

Páratlan különlegesség.

Birtok-bérlet.

A Szlavoniában, Verőce-megyében fekvő, a vocini uradalomhoz tartozó balince-vankováci gazdaság 1906. évi márczius 1-étől kezdődőleg 12 évre bérbeadatik. A gazdasági a jelenleg építés alatt álló eszék-vocini vasut mentén fekszik és követke 5 kiterjedésű:

1325	katasztrális hold szántó,
8	„ „ kert,
197	„ „ kaszáló,
120	„ „ legelő,
16	„ „ udvartér,
122	„ „ nemtermő képes.

Összesen 1783 katasztrális hold, azonkívül 400 katasztrális hold erdőirtás, 800 katasztrális hold erdei legelő.

Az ajánlatok 10 százaléko övadékkal ellátva legkésőbb **1906. évi október 15-ig** az alólírt vocini erdőigazgatóságához nyújthatók be, ahol a bérlet feltételei is meg tudhatók. Az uradalom fentartja magának azon jogot, hogy a bérbekező ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlatra, saját tetszése szerint szabadon választhasson.

A bérlet tárgyát képező gazdaság, bármikor megtekinthető és kívánatra Pivnica, délvasuti, vagy Szlatina államasuati állomásra kocsit küldetik. Vocin, Szlavonia, 1905. szeptemberben.

A vocini uradalom erdőigazgatósága.

Globus
risztrifikivona

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.